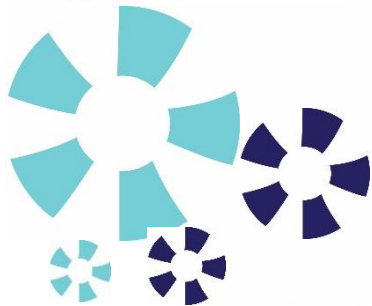

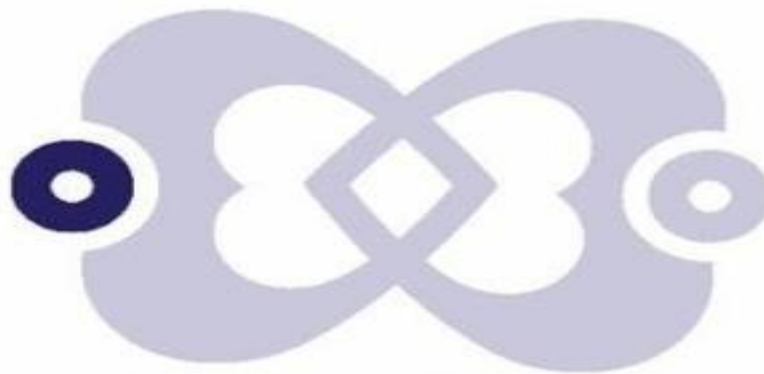
משרד החינוך

משרד הרווחה

360

התכנית הלאומית
לילדים ולנוער בסיכון

מערך שירותים מיטבי לגיל הרך
בין האוניברסאלי והדיפרנציאלי
יום עיון מיזם ינקות
דצמבר 2020
מימי אקרמן, סגנית מנהל 360

המשרד לקליטת העלייה | משרד הבריאות | המשרד לבטחון הפנים

היקף הילדים ובני נוער שאותרו ביישובי התוכנית והמשתתפים במענים במימון 360

נתוני מערכת המידע (תמ"י) 360 שנת הלימודים תש"פ				מיפוי 2009-2016		
תקציב 2020*	הורים	ילדים	מענים	מטופלים בעת המיפוי	מאותרים	גיל
256,402,000	24,196	55,569	1627	124,641	260,888	סה"כ
97,670,000	14,104	28,601	773	26,539	81,672	גיל רך
93,329,000	6,544	14,750	402	44,371	95,147	יסודי
74,403,000	3,548	12,218	450	53,730	84,069	נוער

*תקציב מקורי 2020 כולל השתתפויות

תיאור ילדים בגיל הרך* המשולבים ב כ 800 מענים נתוני תמ"י ספט' 2019 - ספט' 2020 N=27,787

אחוז הילדים	סוג מענה**
60	איתור, טיפול והעשרה בגנים
13	טיפול רב תחומי בקהילה
4	תוכניות ביתיות, חונכות והתנדבות
1	מעונות ומועדוניות
17	תוכניות מניעה בקהילה
2	טיפול קבוצתי להורים וילדים
2	אחר

15% גילאי לידה - 1, 47% גילאי 2-4, 31%, 5-6, 7% 7-9*
בנים 60%
בנות 40%
יהודים 55%
ערבים, דרוזים, בדואים 46%
עולים ובני עולים 5%
ילדים עם מוגבלויות 23% (כולל זקוק לאבחון)
קצה הרצף 12%

- * כולל כ-2,000 ילדים מעל לגיל 6 המטופלים היחידות ההתפתחותיות *
- ** מנתוני 2019

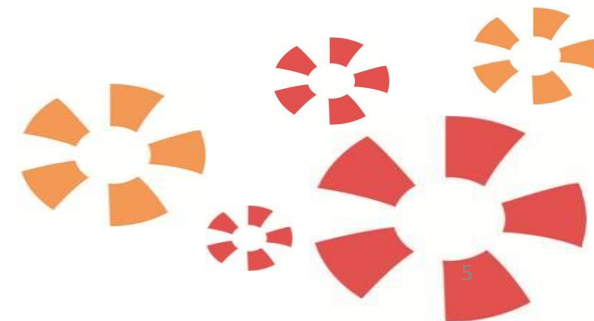
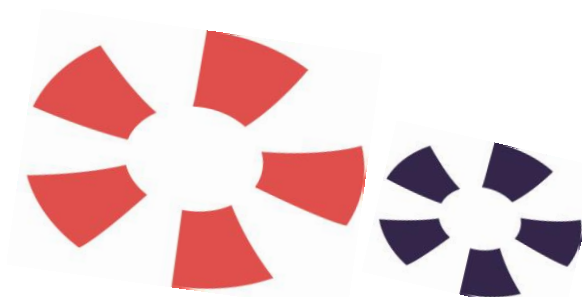
שלושה בסיסים ל-360

מתוך המבוא לאמנה לזכויות הילד

.....ילדות זכאית לתשומת לב ולסיוע מיוחדים ,
.. המשפחה, כקבוצת היסוד של החברה **וכסביבה הטבעית**
להתפתחותם ורווחתם של כל חבריה, ובפרט של הילדים, מן
ההכרח כי יובטחו לה **הגנה וסיוע**, ככל הנדרש כך שתוכל
לשאת במלוא אחריותה במסגרת **הקהילה**, בהכירן כי על
הילד,

לצורך **התפתחות מלאה והרמונית** של אישיותו, לגדול
בסביבה **משפחתית**, באווירה של אושר, אהבה והבנה, ... על
הילד לקבל **הכנה מלאה לקראת חיים** עצמאיים בחברה,
ולקבל חינוך ברוח האידיאלים המובעים במגילת האומות
המאוחדות, ובמיוחד ברוח השלום, הכבוד, הסובלנות, החופש,
השוויון
והאחוה."

מי הוא ילד בסיכון ?

ילדים ובני נוער (בגיל לידה עד 18) החיים במצבים המסכנים אותם במשפחתם ובסביבתם, וכתוצאה מכך נפגעה יכולתם **לממש את זכויותיהם** בתחומים הבאים:

- קיום פיזי, בריאות ואפשרות להתפתחות
- השתייכות למשפחה
- למידה ורכישת מיומנויות
- רווחה ובריאות רגשית
- השתייכות חברתית והשתתפות חברתית
- הגנה מפני אחרים
- הגנה מפני התנהגויות מסכנות שלהם עצמם

מצבים מגבירי סיכון: מצבי משבר במשפחה, הגירה, השתייכות לקבוצת מיעוט, מוגבלות, ליקויי למידה, מעבר בין מסגרות, חיים בסביבה ענייה או מסכנת

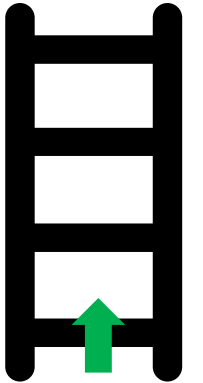

מוביליות חברתית כלכלית וצמצום פערים לא הוגנים

מוביליות חברתית-כלכלית

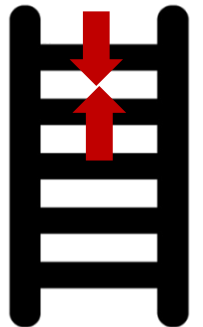
היכולת לעלות בסולם החברתי-כלכלי בעולם משתנה וללא תלות באותם מאפיינים שעלולים לפגוע בסיכויי התנועה מעלה (כגון: מצב סוציו אקונומי, מקום מגורים).

- בין דורית
- תוך דורית
- יחסית

צמצום פערים לא הוגנים

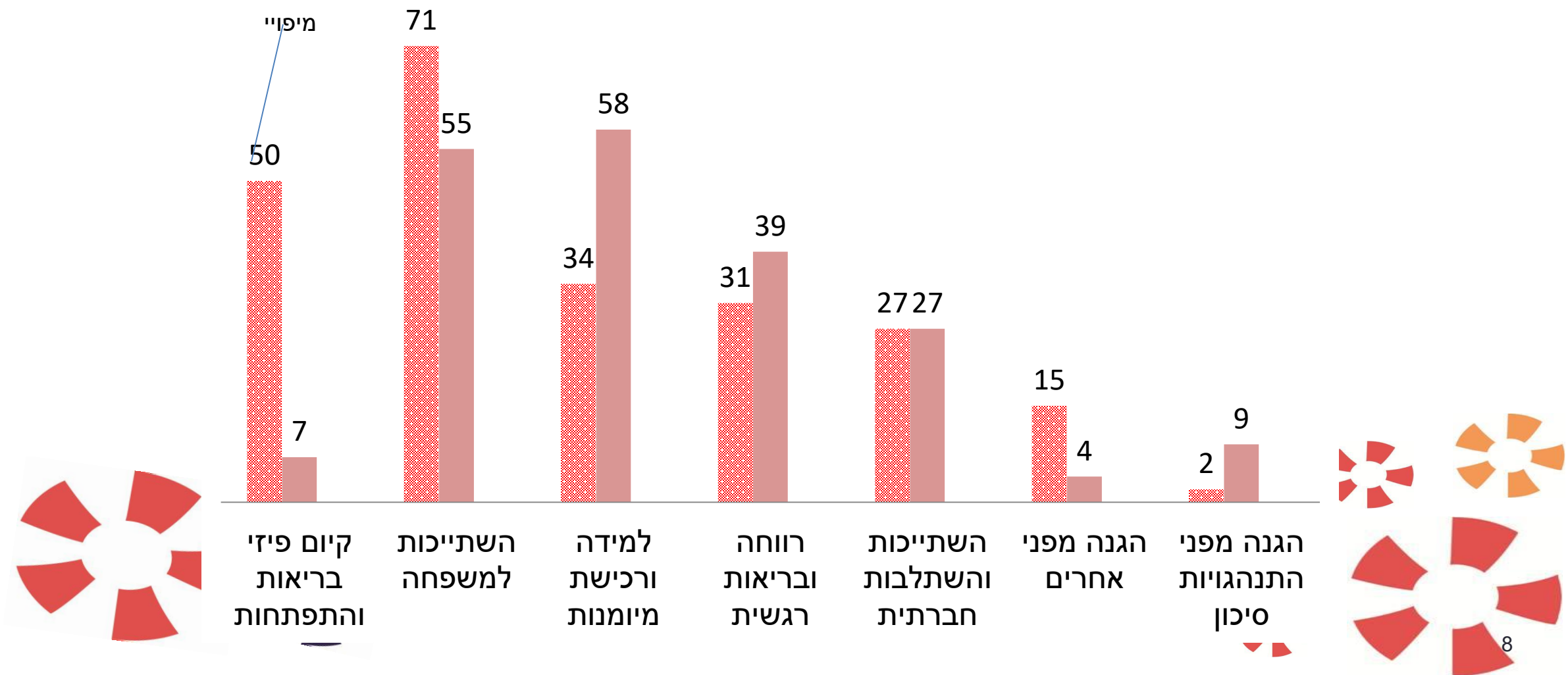
פעולה שמטרתה להקטין אי שוויון חברתי-כלכלי מסיבות שאינן הוגנות ולייצר תנאים מיטביים לשוויון הזדמנויות בחברה.

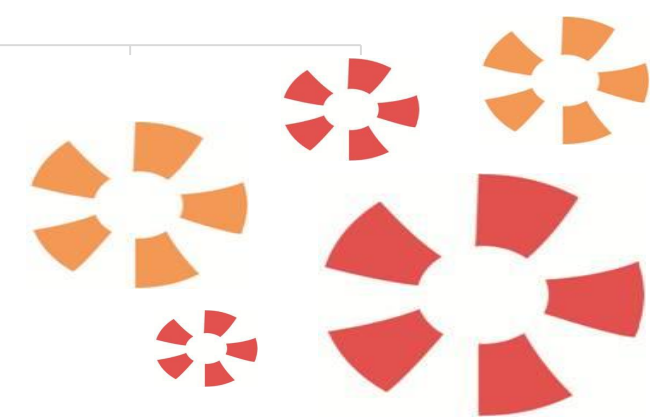
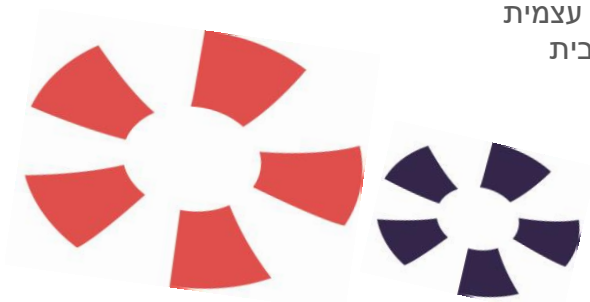
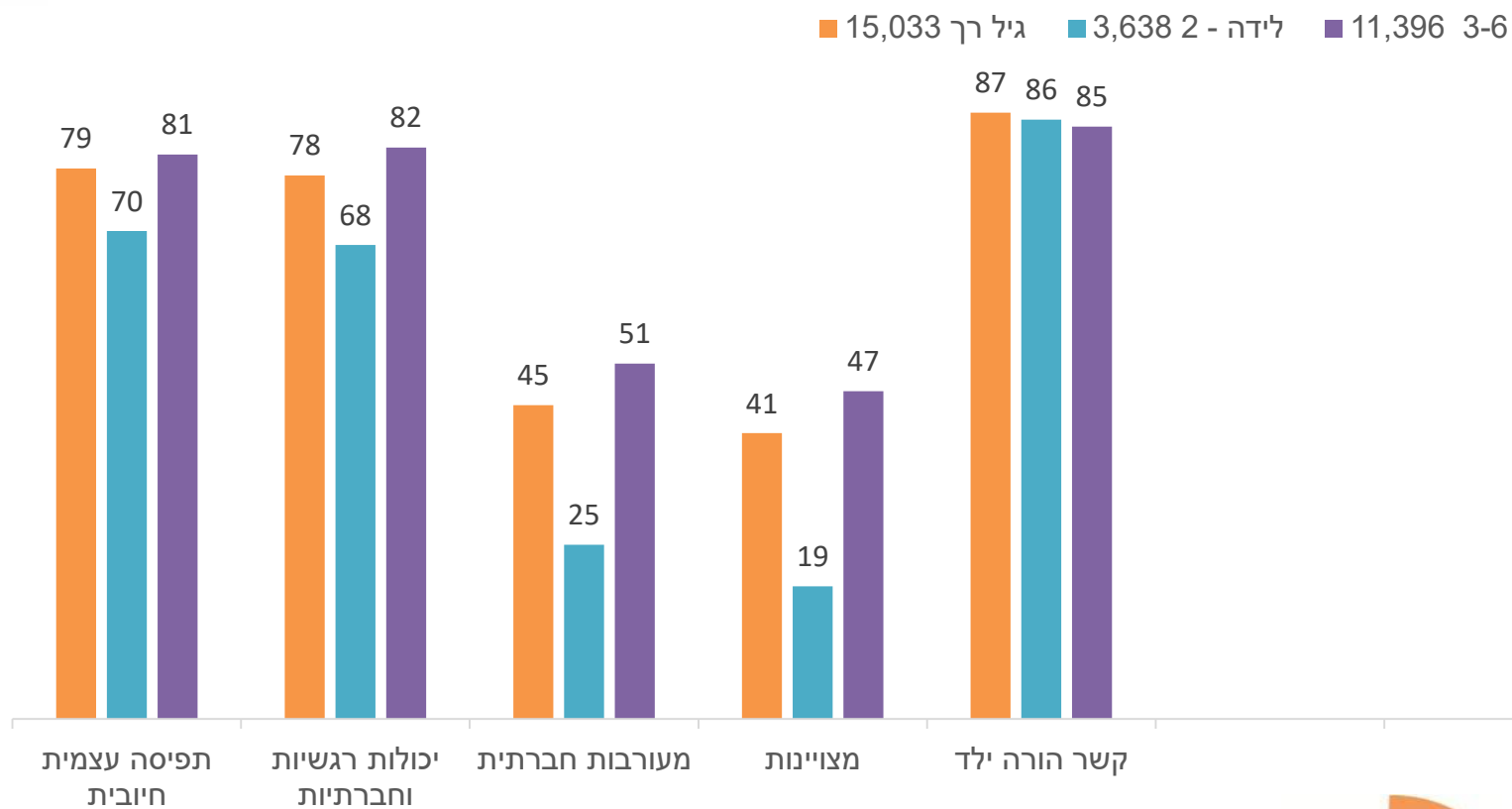
*ההגדרות מבוססות על: מפת הידע מוביליות (הסיפור הגדול), ג'וינט אשלים, ומכון ERI, 2020; Broken Social Elevator: How to Promote Social

Mobility, OECD, 2018, מושגי יסוד לעבודה באתגר המוביליות (מילון המושגים של אשלים), 2020.

מצבם של ילדים בגיל הרך (לידה עד שש) שאותרו במיפוי
 ביישובים (2009-2016) בהשוואה לכלל הילדים בגיל הרך
 המשולבים במענים במימון 360 לפיי תחומי חיים, באחוזים
 (דוח מרכז מידע, מערכת תמ"י , שנת לימודים תש"פ)

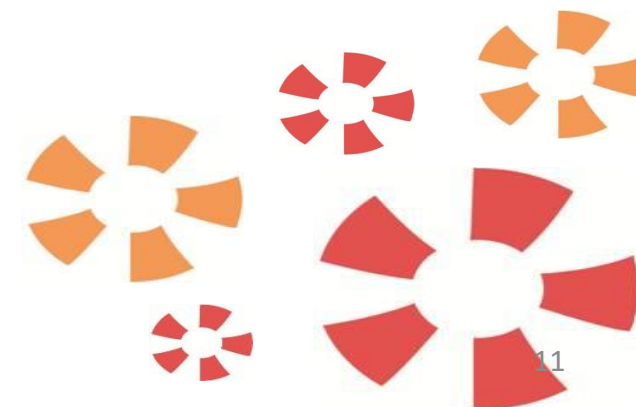
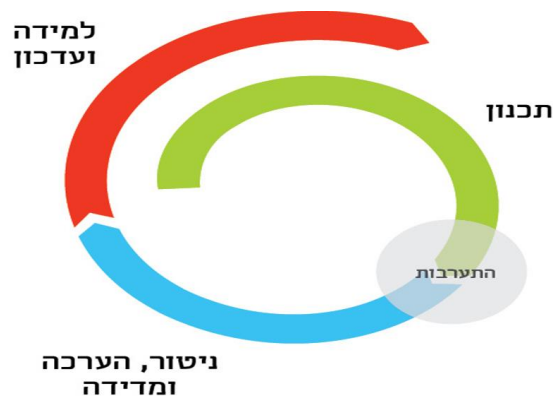
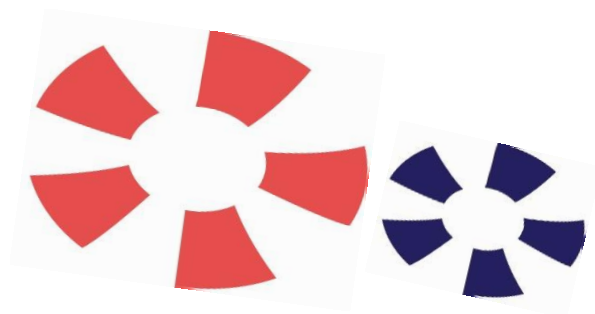
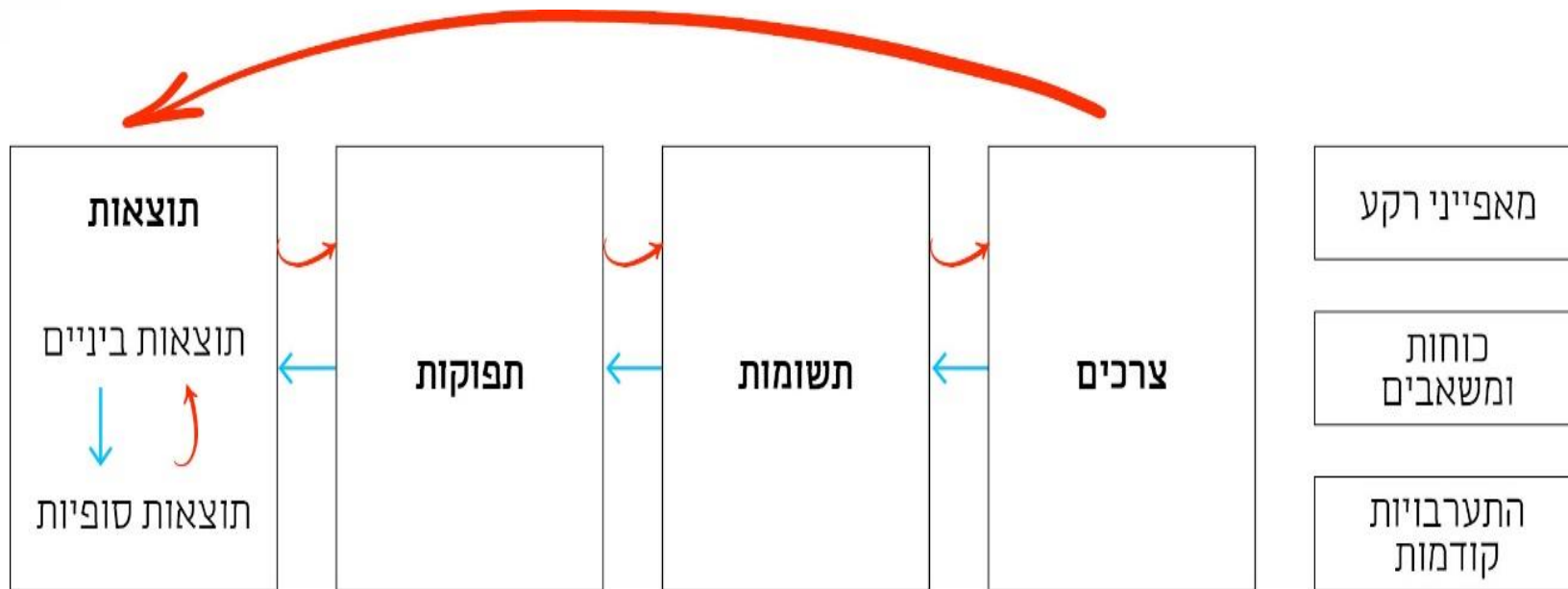

תיאור חזקות הילדים המשולבים במענים, באחוזים, תמ"י מרץ – ספטמבר 2019

מודל לוגי

הגדרת תוצאות על פי שבעה תחומי החיים

✓ **קיום פיזי ובריאות** – הגברת איכות הטיפול בצרכים הפיזיים היומיומיים והבריאותיים של ילדים בכלל זה: תזונה, ביגוד, היגיינה, השגחה...

✓ **השתייכות למשפחה** – הגברת איכות סיפוק הצרכים של הילד בתחום הרגשי, החברתי וההתפתחותי בכלל זה: חיבה, הצבת גבולות, העשרה...

✓ **התפתחות ורכישת מיומנויות למידה** – הגברה של השתייכות הילד למסגרות חינוכיות וקידום הישגיו הלימודיים בכלל זה: התמדה במסגרת חינוכית, עמידה במטלות, הישגים

✓ **רווחה ובריאות רגשית** – הפחתת המצוקה הרגשית של הילד. בכלל זה: מצבי רוח, חרדות, הפרעות אכילה, קשיי שינה...

✓ **הגברת המוגנות של הילד** מפני התעללות פיזית, מינית, מילולית וכן צמצום החשיפה לעדות לאלימות במסגרת המשפחה

✓ **הפחתת התנהגויות סיכוניות**

✓ בכלל זה: בריחה מהבית, עבריינות, הימורים, סמים, אלכוהול, אלימות...

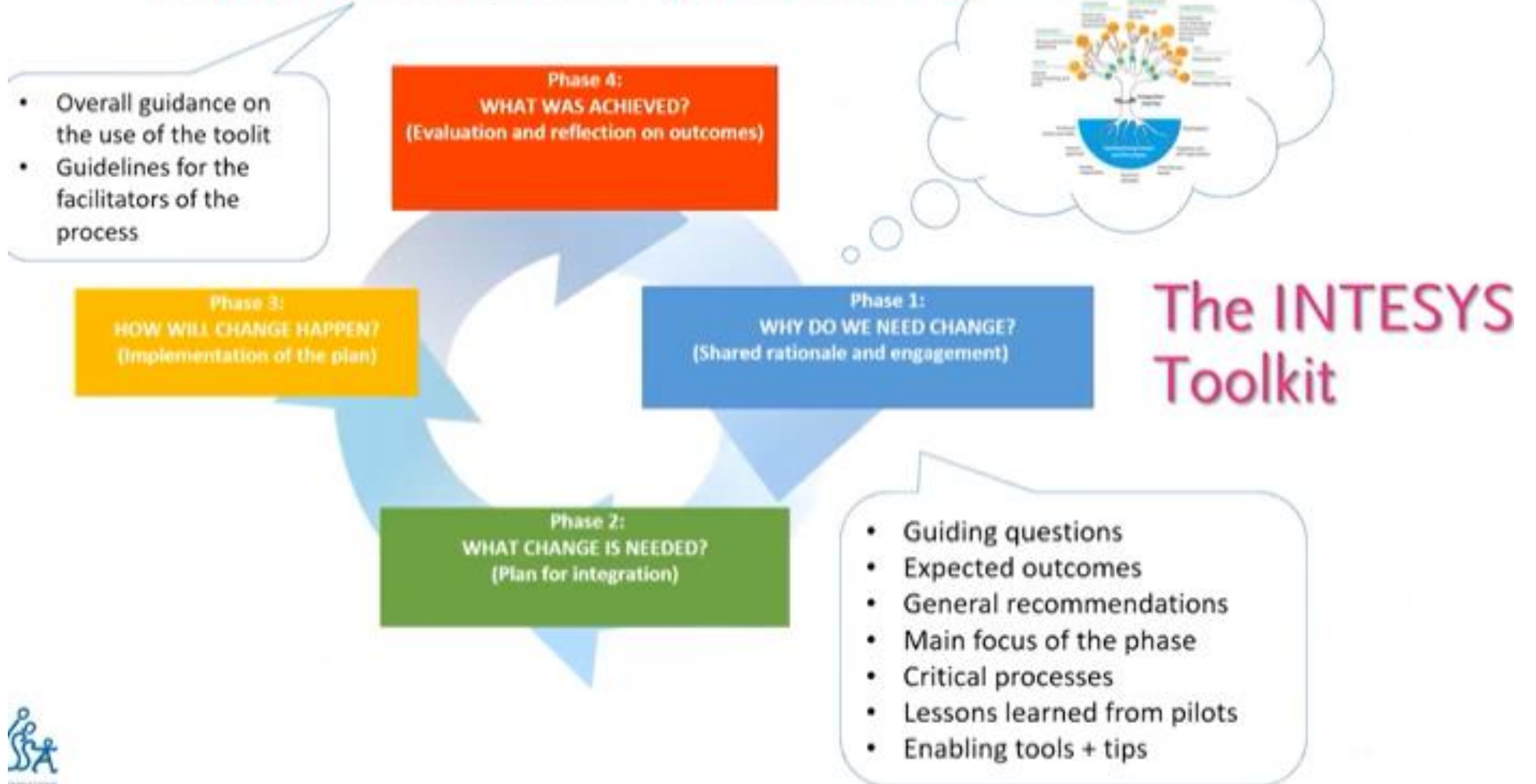
הגדרת תוצאות ביניים – חוזקות

- ✓ **תפיסה עצמית חיובית** הגברת התפיסה העצמית החיובית של הילד בכוחות עצמו בכלל זה: איתגור והרגעה עצמית, התנסויות ודחיית סיפוקים...
- ✓ **יכולות רגשיות וחברתיות** פיתוח היכולות הרגשיות והחברתיות של הילד ביחס לסביבת ובכלל זה: הבעת רגשות, בקשת עזרה, מראה אכפתיות לזולת בקבוצת השווים, מעורר חיבה, אמפתיה אצל מבוגרים...
- ✓ **מעורבות חברתית**- הגברת המעורבות החברתית של הילד בקרב קבוצת השווים בכלל זה: פעילות בקבוצה מתוך מעורבות בנושא, ייזום פעילויות משותפות עם ילדים אחרים
- ✓ **מצוינות ותחומי עניין בולטים**- דגש על תחומי עניין ומצוינות אצל הילד בכלל זה: הבלטת יכולתו של הילד לגוון במשחק, שימוש בדמיון, העצמת תחומי הצלחה...
- ✓ **קשר הורה ילד**- מכוון עתיד שיפור הקשר בין ההורה והילד בכלל זה: זיהוי והתייחסות של ההורה של מצבו הרגשי והחברתי של הילד וזיהוי של תחומי עניין, עידוד התנסויות ולקיחת אחריות...

מתוך ה toolkit לאינטגרציה INTESYS

The journey of integration – process and tools

קצת על האיך.....

מתוך milog

אינטגרציה

פירוש של אינטגרציה

1. הפיכת דברים נפרדים ושונים לישות אחת, מיזוג, שילוב, איחוד
2. שילוב תלמידים מרקע שונה מבחינה אתנית, סוציו־אקונומית, התפתחותית וכד' באותו בית ספר או מסגרת חינוכית
3. חישוב אינטגרל במתמטיקה

מילים נרדפות של אינטגרציה

אגוד, אחוד, הבלעה, הטמעה, הכללה, התוך, חבור, כלילה, מזוג, פיוז'ן, צרוף, שייך, שילוב

הגדרה מהויקיפדיה

שילוביות

שילוביות (באנגלית: Jointness) היא צורת ניהול, ארגון ותפעול שמקורה בעולם הצבאי בה משולבים כוחות מזרועות ומערכים שונים. המונח פותח על ידי הכוחות המזוינים של ארצות הברית בהקשר של שילוב בין חיל האוויר האמריקני, צבא ארצות הברית, הצי האמריקני וחיל הנחתים האמריקני. השילוביות כמושג מארגן מקובלת היום בצבאות רבים בעולם ובהם צבא ההגנה לישראל.

בארצות הברית, לכל אחת מהזרועות יש מסורת ארוכה של התנהלות נפרדת – תפיסית, תקציבית ותפעולית. במובן זה מכוונת השילוביות לצמצם את הכפילות בהשקעת המשאבים, ובכך לענות על הדרישות החדשות להתייעלות ולחסכון בתקציבי הביטחון.

בהקשר של מבצעים משולבים (Joint Operations), השילוביות מאפשרת גמישות פיקודית המוקנית למפקד המערכה, והשגת אפקטיביות מרבית לפעילות באמצעות היכולת ליצור את הצירופים הבין זרועיים המתאימים ביותר של הכוחות בהתאם לנסיבות המערכתיות. השגת שילוביות בשדה הקרב מתאפשרת באמצעות אמצעים טכנולוגיים מתקדמים המאפשרים שליטה על כוחות גדולים.

שילוביות כדרך ניהול [עריכת קוד מקור | עריכה]

גישה אחרת ומשלימה לגישה זו של מושג השילוביות מוצגת על ידי ד"ר צבי לניר ומדגישה את משמעותה של השילוביות כמפגש תפיסתי לפיתוח ידע ותפיסות פעולה חדשות. על פי גישה זו, השילוביות משקפת רמה חדשה של ניהול ושל מצינות ארגונית, הן צבאית והן של ארגונים בכלל, הנדרשת על מנת להתמודד עם סביבה סבוכה ועם שינויים בסיסיים מהירים. השילוביות מאפשרת את הטראנספורמציה המתמדת של הארגון לצורך מתן מענה רלוונטי לסביבה ולשינויים כאלה.

יכולת זו נובעת מכך שהשילוביות מאפשרת ליצור ידע חדש המתקיים בין דיסציפלינות ארגוניות ודרגים שונים, שאלמלא כן לא ניתן היה להגיע אליו. לרוב, ידע זה הוא קריטי לצורך יצירת נקודת המבט המערכתית הנדרשת להתמודדות עם הסביבה הסבוכה והדינאמית וליצירת המענה הרלוונטי לסביבה זו.

לסיכום

הקמת יחידה לתחום הגיל הרך ברשות

אם אפשר מומלץ להקים יחידה לתחום הגיל הרך ברשות, כולל בניית מערך של תפקידים ותחומי אחריות. סלבד מנהלת תחום הגיל הרך יישבו ביחידה בעלי תפקידים רלוונטיים ברשות כגון מנהלת מניר, מנהלת קדם יסודי, ורכזת גיל לידה-שלוש. אופי היחידה יבנה בהתאם למאפייני הרשות וגודלה. יש צורך להגדיר תפקידים על פי פרופיל סיטבי ולדאוג להכשרה הדרושה לסילוי התפקיד, בין אם התפקיד חדש או קיים.

תרשים 2: מודל מתקדם - הקמת יחידה ברשות לתחום הגיל הרך

על מנת להבטיח את תשומת הלב והסיוע המיוחדים להם זכאית הילדות (עם דגש על ילדות מוקדמת) צריך לעגן את הניהול של הגיל הרך בראייה מערכתית כחלק מהמבנה הסטטוטורית ברשויות המקומיות

